

Riktlinjer för etablering av hästgårdar

Inom Kävlinge kommun finns ett stort antal hästgårdar och intresset för att hålla hästar tycks bara öka. I tätbefolkade områden kan emellertid hästhållning leda till konflikter med boende i omgivningen. Det finns människor som är allergiska mot hästar och hästhållningen kan ge upphov till olägenheter i form av lukt, gödselhantering, flugor m m. I Kävlinge finns antagna riktlinjer för etablering av hästgårdar. Riktlinjerna arbetades fram under 1996. Enligt riktlinjerna skall kommunen vara restriktiv mot etablering av hästgårdar närmare än 200 meter från detaljplanlagt område och samlad bebyggelse. Avståndet är i enlighet med rekommendationerna från Socialstyrelsen.

Länsstyrelsen har under 2004 arbetat fram ett förslag till riktlinjer för etablering av hästgårdar. I riktlinjerna föreslås att avstånd mellan hästgårdar och bostäder, skolor etc skall vara beroende på hästverksamhetens storlek. Länsstyrelsens uppfattning är att så stora skyddsavstånd som upp till 500 meter sällan är motiverade, men att även 200 meters skyddsavstånd kan ifrågasättas vid en avvägning mellan olika intressen. För mindre hästanläggningar bör en mera individuell prövning tillämpas. Miljönämnden delar denna uppfattning.

Trots detta är det viktigt att det finns områden utanför de större städerna som kan erbjuda en miljö fri från hästallergen och liknande. Enligt länsstyrelsens remiss bör också kommunen utse hästfria och mera hästnära områden. Vissa områden bör därför hållas fria från hästar och andra lantbruksdjur, medan viss hästhållning kan tillåtas inom andra områden, även i viss mån inom samlad bebyggelse.

Spridning av hästallergen

Undersökningar i Uppsala har visat att hästallergen från anläggning med 32 ridhästar kan spridas ca 250 m (avstrykningsprov, i luft spridning ca 200 m). I Stockholm har man visat att luftburet hästallergen inte sprids mer än 40-50 m. I avstrykningsprov har man påvisat allergen vid ca 100 m. I senare studier med anläggningar med många hästar har man påvisat allergen vid ca 200 m. Väsentlig spridning av allergen sker även via människor som hanterar hästar vilket ytterligare komplicerar bilden.

Rekommendationer från andra myndigheter

Allergitutredningen (1989) rekommenderade 500 meters skyddsavstånd mellan bostäder och djurhållning inklusive ridstigar. Socialstyrelsen rekommenderar 200 m mellan hästanläggningar och bostäder, skolor och förskolor (skyddsblad 1991).

Länsstyrelsen har antagit riktlinjer för skyddsavstånd mellan hästgårdar och bostäder, skolor och liknande objekt. I korthet är riktlinjerna

- Anläggningar med fler än 100 hästar (C-anläggningar): 200-500 meter till stall och gödselhantering, minst 200 meter till område där hästar vistas.
- Anläggningar med 30-100 hästar: minst 200 meter till stall och gödselhantering, minst 100-200 meter till område där hästar vistas.
- Anläggningar med 10-30 hästar: minst 100-200 meter till stall och gödselhantering, minst 50-100 meter till område där hästar vistas.
- Mindre anläggningar, 1-10 hästar: enskild bedömning beroende på gällande förhållanden, dock minst 100 meter till stall och gödselhantering, minst 50 meter till område där hästar vistas.

För stora anläggningar som ofta bedrivs i kommersiellt syfte, bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten beaktas.

Juridiska aspekter

Hästhållning i anläggningar med 100 hästar eller fler är anmälningspliktiga enligt miljöbalken (C-anläggningar). För nybyggnad eller ombyggnad av stall för fler än 4 hästar gäller att förprovning skall göras av länsstyrelsen. I övrigt finns ingen anmälnings- eller tillståndsplikt för hästhållning utanför detaljplanerat område. Inom ej detaljplanerat område kan man alltså starta hästhållning utan myndigheternas inblandning. Inom detaljplanerat område är det i Kävlinge tillståndsplikt för hästhållning.

Vid etablering och drift av hästgård är miljöbalkens allmänna hänsynsregler tillämpliga. Hänsynsreglerna gäller alla och envar som vidtar åtgärder eller driver en verksamhet som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller i miljön. Bland annat skall verksamheten utföra de skyddsåtgärder och iaktta de begränsningar som behövs för att olägenhet inte uppkommer. Om en hästverksamhet inte har vidtagit dessa åtgärder kan miljönämnden förelägga verksamheten att vidta erforderliga åtgärder, eller förbjuda fortsatt verksamhet.

För nybyggnad av stall eller ombyggnad av befintlig byggnad till stall krävs bygglov. Detta gäller dock inte för ekonomibyggnader till jordbruksfastighet där det bedrivs en aktiv jordbruksverksamhet. Vid prövning av bygglov skall prövas om byggnadens placering och användning inte kan medföra fara eller betydande olägenhet för omgivningen. Vidare skall Kävlinge kommuns riktlinjer för bebyggelse på landsbygden följas vad gäller landskapsbilda- och gestaltungsfrågor.

Det är i det närmaste omöjligt att uppfylla att det är 100-200 meter eller mer mellan bostäder och varje häst, beteshage och ridväg i kommunen. Det är inte heller rimligt att alla bostäder skall kunna uppfylla de krav som en hästallergiker kan ställa. Däremot kan det vara lämpligt att vissa områden är mer skyddade från hästar än andra. Det kan därför vara lämpligt att styra etableringen så att vissa områden uppfyller högt ställda krav på frihet från hästar och andra lantbruksdjur, medan andra områden tillåts ha hästhållning i liten skala även inom samlad bebyggelse. Riktlinjerna bör även tillämpas då nya bostäder skall byggas eller planläggning för nya områden skall tas fram i närheten till befintliga hästgårdar.

För Kävlinge kommun gäller

- Anläggningar med fler än 100 hästar (C-anläggningar): 200-500 m till stall och gödselhantering, minst 200 m till område där hästar vistas.
- Anläggningar med 30-100 hästar: minst 200 m till stall och gödselhantering, minst 100-200 m till område där hästar vistas.
- Anläggningar med 10-30 hästar: minst 100-200 m till stall och gödselhantering, minst 50-100 m till område där hästar vistas.
- Mindre anläggningar, 1-10 hästar: enskild bedömning beroende på gällande förhållanden, dock minst 100 m till stall och gödselhantering, minst 50 m till område där hästar vistas.

För stora anläggningar som ofta bedrivs i kommersiellt syfte, bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten beaktas. Det bör påpekas att en prövning alltid skall ske i det enskilda fallet, lokala förhållanden kan göra att avstånden mellan hästgårdar och bostäder kan ökas eller minskas.

Följande punkter bör enligt länsstyrelsen ingå i underlaget för en sådan prövning

- karaktär på området, lantlig miljö/villabebyggelse
- antal hästgårdar samt deras lokalisering
- antal hästar, lokalisering av stall, bete, paddock och ridstigar
- gödselhantering, placering och utförande
- hagar, dess lokalisering och storlek samt antal hästar och hur frekvent hagen används
- förhärskande vindriktning
- topografi samt eventuell avskärmande vegetation eller bebyggelse
- förekomst/grad av näringsverksamhet
- redovisning av närboendes uppfattning/befintliga upplevelser av olägenhet